

Trollhättans kommun

Trollhattans.stad@trollhattan.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter prioriterad tillsyn i Paradisskolan F-6
i Trollhättans kommun

Tillsyn i Paradisskolan F-6

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Trollhättans kommun under mars-april 2015. Paradisskolan F-6 besöktes av Skolinspektionen den 12 och den 13 mars 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Av Skolverkets statistik för läsåret 2013/2014 framgår att andelen av eleverna i årskurs 3 som nådde kravnivån på de olika delproven i nationella ämnesprovet i matematik ligger mellan 84 och 96 procent med ett snitt på 92 procent jämfört med riket som hade ett snitt på 88 procent. I ämnet svenska nådde mellan 93 och 100 procent kravnivån i de olika delproven, snittet var 97 procent att jämföras med riket som låg på 93 procent. I samtliga delprov i såväl matematik som svenska var skolans resultat högre än motsvarande resultat för riket som helhet. I ämnet svenska som andraspråk redovisas endast tre av delproven, på grund av ett litet antal elever.

Av skolans egen sammanställning över elevernas kunskapsresultat som Skolinspektionen begärt in inför tillsynen framgår att våren 2014 uppnådde 84 procent av eleverna i årskurs 3 kunskapskraven i ämnet svenska och 88 procent i ämnet matematik. I ämnet svenska som andraspråk redovisas inga resultat. I de natur- och samhällsorienterande ämnena redovisas inga resultat i skolans sammanställning.

Årskurs 6

Av Skolverkets statistik över de nationella ämnesproven i årskurs 6 som genomfördes läsåret 2013/2014 (svenska, matematik, engelska, biologi och samhällskunskap) framgår att eleverna vid Paradisskolan hade högre genomsnittliga provbetygspoäng i alla ämnen förutom i svenska där Paradisskolan hade provbetygspoängen 12,4 jämfört med riket som helhet som hade 13,5. I svenska som andraspråk redovisas inga resultat på grund av för få antal elever.

Trygghet och studiero

Av Skolinspektionens skolenkätresultat, som besvarades av 45 elever i årskurs 5 i Paradisskolan, gällande läsåret 2014/2015, framkommer att alla elever har svarat bra eller ganska bra på påståendet "jag har studiero på lektionen". På påståendet "på lektionen stör andra elever ordningen i klassrummet" har 21 elever svarat stämmer bra eller ganska bra medan 17 har svarat stämmer ganska dåligt och 7 har svarat, stämmer inte alls. Alla elever uppger att det känner trygghet på skolan. Enkätresultaten för vårdnadshavare till elever i Paradisskolan visar att 20 vårdnadshavare av 73 svarande anser att deras barn inte har studiero under lektionerna. När det gäller enkätresultatet för personalen, som besvarades av 17 personer vilket utgör 81 procent, framkommer att nästan samtliga har svarat att det är en god studiemiljö på skolan, att eleverna har studiero på lektionerna och att eleverna känner trygghet på skolan.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-09-21

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

För att rektor ska kunna planera nödvändiga och relevanta utvecklingsområden behöver skolans systematiska kvalitetsarbete förbättras vad gäller uppföljning, analys och dokumentation av såväl kunskapsresultat som resultaten gällande arbetet med trygghet och studiero.

Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Sammanfattningsvis framkommer av Skolinspektionens utredning att skolan har begränsade sammanställningar över elevernas kunskapsresultat. Vidare saknas analyser av de uppföljningar som skolan till viss del gör. Skolan brister även i beskrivning av utvecklingsinsatserna. Genomgående är dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet bristfälligt.

Paradisskolan har vid tillfället för tillsynen inget skolbibliotek som eleverna har tillgång till. Bristen på tillgång till skolbibliotek för eleverna på skolan kommer att bedömmas på huvudmannanivå.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Trollhättans kommun att senast den 21 september 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Trollhättans kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska följa upp och dokumentera skolenhetens resultat, bland annat kunskapsresultaten i årskurs 3 i samtliga ämnen där det finns kunskapskrav samt resultaten av arbetet med trygghet och studiero.

Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera de beslutade åtgärderna.

Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Skollagen anger också att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn ansvar för skolans resultat.

I Paradisskolans dokument för det systematiska kvalitetsarbetet som Skolinspektionen tagit del av finns för årskurs 3 en sammanställning av elevernas kunskapsresultat i ämnena svenska och matematik. För årskurs 6 redovisas, för alla ämnen, hur många elever som inte nått kunskapskraven. Det finns inte någon redogörelse av resultatet av arbetet med trygghet och studiero. Det finns i dokumenten en analys av sammanställningen av antal elever som inte nått kunskapskraven i årskurs 6 och en beslutad åtgärd till följd av den analysen. I analysen anges många lärarbyten, olyckliga sjukskrivningar samt osäkerhet vid betygssättnings som förklaring till varför alla elever i årskurs 6

inte nått kunskapskraven i alla ämnen. Åtgärden som redovisas är att lärarna haft möjlighet till fortbildning kring betygssättning. I övrigt finns inga analyser av sammanställda resultat eller åtgärder beslutade utifrån resultaten. Rektorn uppger att de varje år genomför en enkät med eleverna gällande trygghet och studiero. Enkäten för trygghet och studiero sammanställs av kuratorn, enligt rektorn.

Rektorn uppger att det är hon tillsammans med rektorn för skolenheten för årskurserna 7-9 som beslutar om vilka områden som ska utvecklas. Rektorn uppger vidare att det inte är kunskapsresultaten som styr vilka utvecklingsområden det blir.

I intervju med lärarna uppger vissa att de känner till att rektorn följer upp kunskapsresultaten samt resultaten av arbetet med trygghet och studiero, men att de inte vet hur rektorn samlar in uppgifterna. Övriga lärare uppger att de endast har talat om resultaten i nationella prov tillsammans med rektorn och att de för övrigt inte känner till hur rektorn följer upp kunskapsresultaten. Lärarna uppger vidare att det inte sker någon återkoppling från rektorn gällande de utvecklingsområden som beslutats. Enligt lärarna är det ledningen för skolan som beslutar om utvecklingsområdena. Lärarna uppger att de inte känner till varken syfte eller mål gällande de beslutade utvecklingsområdena.

Representanter från elevhälsan uppger i intervju att de inte känner till om rektor samlar in uppgifter gällande kunskapsresultat eller arbetet med trygghet och studiero. De uppger vidare att de detta läsår inte har lämnat någon sammanställning till rektor om hur läsåret har varit. Specialpedagogen uppger att hon inte har fått någon information om eleverna når kunskapskraven eller hur resultaten från de nationella proven ser ut. Detta sker endast för enskilda elever, enligt specialpedagogen. Kurator uppger att hon inte har någon sammanställning från den senaste enkäten gällande trygghet och studiero.

Av Skolinspektionens utredning framgår att rektor endast gör begränsade sammanställningar av skolenhetens resultat. Bland annat följer rektor inte upp elevernas kunskapsresultat i årskurs 3 i samtliga ämnen där det finns kunskapskrav eller resultatet av arbetet med trygghet och studiero för eleverna på skolan. Detta innebär att verksamhetens resultat inom flera områden inte analyseras av rektor. Vidare framgår av utredningen att de resultat som följs upp inte heller analyseras fullt ut. Rektor följer därmed varken upp eller analyserar verksamheten i sådan utsträckning som skollagen kräver. Eftersom uppföljning av skolenhetens resultat brister kan rektor inte analysera dessa och inte heller besluta om och planera för åtgärder som är nödvändiga för att utveckla verksamheten. Någon dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet som uppfyller skollagens krav görs inte heller.

Motivering till föreläggande som ingripande

Trollhättans kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Trollhättans kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden***Undervisning och lärande***

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att

planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehundledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att

exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Marie Sjöberg
Beslutsfattare

Gerd Pålsson Berg
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Paradisskolan F-6

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvartagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Beslut

2015-04-28
12 (12)

Dnr 43 - 2014:8606

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Paradisskolan F-6

Paradisskolan ligger i de västra delarna av Trollhättan. Skolan består av två skolenheter, en enhet för årskurserna F-6 och en för årskurserna 7-9. Detta beslut avser endast skolenheten för årskurserna F-6. I enheten F-6 ingår även ESS, English speaking school, som har två åldersblandade klasser.

Vid tiden för tillsynen finns det 210 elever i årskurserna 1-6 samt 23 elever i förskoleklass.

Rektor på skolenheten F-6 är även rektor för en närbelägen skola, Björndalsskolan F-3.